

Pohjoisin Lappi

Lapin kalatalouden toimintaryhmän toiminta 2017 - 2018

Pohjoisin Lappi

Hallinto

Maa- ja metsätalousministeriö hyväksyi 12.5.2015 Lapin kalatalouden toimintaryhmän kehittämisstrategian ja myönsi ryhmälle 875 000 euron rahoituksen ohjelmakaudelle 2014 - 2020. Toimintaryhmän kiintiössä on vuoden 2018 lopussa jäljellä 245 521 euroa hankkeiden rahoitukseen.

Inarin, Sodankylän, Pellon kunnat ja Kemijärven kaupunki ovat sitoutuneet rahoittamaan toimintaryhmän hallintoa yhteensä 18 000 eurolla vuodessa. Määrä jakautuu vuoden 2014 kuntien väkiluvun ja kalatalouden toimijoiden määrän mukaan suhteutettuna eri kunnille seuraavasti:

kunta	väkiluku	kalastajia	maksuosuus €
Inari	6 794	29	6 851
Kemijärvi	7 983	1	2 607
Sodankylä	8 884	23	6 408
Pello	3 739	6	2 134
yht.	27 400	59	18 000

Leader Pohjoisin Lappi ry haki 20.4.2015 Lapin ELY-keskukselta rahoitusta elinkeinokalatalouden koordinaatiohankkeelle. Kun hanke oli näin saatu vireille, toiminta alkoi 1.5.2015 hankekoordinaattorin palkkaamisella. ELY-keskus myönsi rahoituksen koordinaatiohankkeelle ensin vuosille 2015 - 2017 ja 22.1.2018 vuosille 2018 - 2020. Nykyisen Leader Pohjoisin Lappi ry:n toiminnanjohtaja Johanna Liinamaa toimii hankekoordinaattori Markku Ahosen esimiehenä ja yhdistys vastaa hankkeen hallinnosta.

Toimintaryhmän hallituksen, joka on myös koordinaatiohankkeen seurantaryhmä, kokoonpano on seuraava:

- Sodankylän kunta: Veikko Virtanen
- Inarin kunta: Mauri Leppänen, varajäsen Anu Avaskari
- Kemijärven kaupunki: Markku Heikkilä, varajäsen Jari Polvi
- Pellon kunta: Ilkka Koskela
- ProAgria Lappi: Eero Liekonen
- Elinkeinojen edustaja, Sodankylä: Risto Pyhäjärvi
- Elinkeinojen edustaja, Inari: Mika Nikulainen
- Elinkeinojen edustaja, Kemijärvi: Aimo Vilponen
- Elinkeinojen edustaja, Pello: Jouko Sirkkala
- Leader Pohjoisin Lappi ry: Tapio Kukkola, varajäsen Ville Pyhäjärvi

Hallitus piti vuosina 2017 - 2018 kaksi kokousta.

Toiminta 2017 - 2018

Inari

Inarin kuntaa avustettiin hakemaan Euroopan meri- ja kalatalousrahaston investointitukea seuraaville hankkeille: Veskonien lastauslaituri ja nosturi, Inarin ja Veskonien kalahallien laitehankinnat ja Kotalahden jäähileasema. Kuntaa avustettiin myös maksatushakemusten teossa. Hankekoordinaattori oli jäsenenä kunnan hankkeen 'Arktiset luonnonvarat – Laatia luonnosta' työryhmässä. Kunnan kanssa pidettiin kolme yhteistyöpalaveria ja elinvoimalautakunnan kokouksessa käytiin kertomassa kalatalouden toimintaryhmästä.

Inarilaisia kalastajia avustettiin hakemaan investointitukea 14 eri hankkeessa, mm. moottorikelkkojen, verkonvetolaitteiden, perämoottoreiden ja rysien hankintaan. Kunnan ja kalastajien investointihankkeiden kustannukset selviävät raportin lopussa olevasta **taulukosta 1**.

Neljää uutta kalastajaa avustettiin rekisteröitymään kaupalliseksi kalastajaksi ja tekemään liiketoimintasuunnitelma, jolla aloittava kalastaja pääsee tukikelpoiseksi. Erilaista neuvontaa annettiin kalastajille 34 ja kunnalle neljä kertaa. Lisäksi kalastajia autettiin laatimaan erilaisia esityksiä kunnalle ja ELY-keskukselle.

Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa suunniteltiin hanke, jossa tehdään opetusvideot kaupallisen kalastuksen ja kalankäsittelyn menetelmistä. Inarin kunta osallistui hankkeen rahoitukseen 1 750 eurolla. Hankekoordinaattori kävi pitämässä SAKK:ssa koulutuspäivän kalastajan tukimuodoista ja kaupallisen kalastuksen edellytyksistä.

Sodankylä

Toimintaryhmän kautta rahoitettiin 90 % tuella kunnan hallinnoimaa kehittämishanketta, jossa pyritään saamaan Sodankylään uusia kaupallisia kalastajia (taulukko 2). Hankkeen budjetti on 51 880 euroa. Vuonna 2016 alkanut kalamassahanke on edelleen käynnissä.

Sodankyläläisiä kalastajia on avustettu saamaan EMKR-tuki moottorikelkan, rysien ja katiskojen hankintaan (taulukko 1). Yhtä aloittavaa kalastajaa on avustettu rekisteröitymään kaupalliseksi kalastajaksi ja laatimaan liiketoimintasuunnitelma tukikelpoiseksi kalastajaksi pääsemiseksi. Kalastajia on lisäksi neuvottu 15 eri kertaa hankkeissa, jotka ovat vielä keskeneräisiä.

Hankekoordinaattori on osallistunut useisiin kunnan järjestämiin hankkeiden suunnittelupalavereihin ja Lokan ja Porttipahdan säännöstelyn kehittämisen työryhmän kokouksiin.

Kemijärvi

Toimintaryhmä rahoitti kahta kaupungin hanketta, kalastajien omavalvonnan koulutushanketta ja Riekkoniemen kalahallin laitehankintoja (**taulukko 2**). Hankkeiden yhteissumma oli 42 135 euroa, ja kaupunki sai koulutushankkeeseen 90 % ja laitehankintoihin 80 % tuen. Lisäksi hankekoordinaattori osallistui kolmeen hankkeiden suunnittelukokoukseen ja antoi neuvontaa hankeasioissa.

Lisäksi kalastajia on neuvottu rekisteröitymiseen ja investointitukiin liittyvissä asioissa.

Pohjoisin Lappi

Pello

Pellon Kehitys Oy sai toimintaryhmän kautta 90 % rahoituksen hankkeelle, jossa kaupalliset kalastajat koulutettiin käyttämään oikein Miekojärven kalahallin erilaisia kalankäsittelylaitteita.

Kalastajia on avustettu neljän tukihakemuksen tekemisessä ja annettu neuvontaa kuusi kertaa.

Muu toiminta

Hankekoordinaattori on avustanut kalastajia laatimaan kirjelmiä ja lausuntoja kunnille ja Lapin Ely-keskukselle. Koordinaattori on ollut puheenjohtajana Lapin ELY-keskuksen vetämässä Inarijärven kalanhoitovelvoitteen muutostyöryhmässä ja jäsenenä Inarijärven seurantatyöryhmässä.

Ryhmän toiminnasta on ollut lehtijuttuja Inarilaisessa, Sompio-lehdessä, portugalilaisessa Acoriano Oriental-lehdessä, Kalastajassa, Maaviestissä ja Helsingin Sanomissa. Lisäksi YLE Saamessa ja Oddasat-uutisissa on ollut jutut kalastuksen opetusvideoista.

Hankekoordinaattori on pitänyt esitelmät seuraavissa tilaisuuksissa:

- Sodankylän tekojärvien monikäyttötyöryhmä 21.2.2017
- Inarijärven kalanhoitovelvoitteen tiedotustilaisuus 3.5.2017
- Lapin poro- ja kalapäivät 5.5.2017
- Kalastajailta Muonion Jerisjärvellä 9.6.2017
- Kieringin kyläpäivät 19.9.2017
- Lapin kalatalouspäivät 18.11.2017
- Azorien kalaryhmätoiminnan avausseminaari 22.-23.3.2018
- Lapin poro- ja kalapäivät 16.5.2018
- Lapin ja Ylä-Savon ruokainnovaatioseminaari Sodankylässä 6.6.2018
- Koulutuspäivä SAKK:ssa kaupallisen kalastuksen aloittamisesta ja tukimuodoista 27.8.2018.

Sodankylässä 8.1.2019

Johanna Liinamaa
toiminnanjohtaja
Leader Pohjoisin Lappi ry
johanna.liinamaa@pll.fi
puh. 040 – 760 4108

Pohjoisin Lappi

Taulukko 1. Muut kuin toimintaryhmän kautta vuosina 2017 - 2018 haetut hankkeet, joissa hakijaa on avustettu. *= ei rahoitusta, **=rahoitus saatiin haettua pienempänä

Hakija	hankkeen kust. €	investointi	Rahoitus	pvm
Amm.kalastaja Inari	13500	moottorikelkan hankinta	EMKR I	27.1.2017
amm.kalastaja Inari	9400	moottorikelkan hankinta	EMKR I	31.1.2017
Amm.kalastaja Inari	7500	moottorikelkan hankinta	EMKR I	31.1.2017
Amm.kalastaja Pello	2600	verkonnostolaite	EMKR I	16.3.2017
Amm.kalastaja Pello	11775	mönkijä	EMKR I	10.5.2017
Inarin kunta	367294	Veskonniemen lastauslaituri	EMKR I	24.5.2017
amm.kal. Inari	11500	Nuoren kalastajan 1. alus	EMKR I	8.6.2017
amm.kal. Inari	8060	Rysien hankinta	EMKR I	13.6.2017
Amm.kal. Sodankylä	4314	katiskojen hankinta	EMKR I	15.6.2017
amm.kal. Inari	5793	verkonvetolaitteen hankinta	EMKR I	11.7.2017
amm.kal. Inari	8500	perämoottorin hankinta	EMKR I	12.7.2017
amm.kal. Inari	7430	verkonvetolaitteen hankinta	EMKR I	19.7.2017
Inarin kunta	50185	Kotalahden hileasema*	EMKR I	19.10.2017
Inarin kunta	75251	Inarin kalahallin laitteet**	EMKR I	19.10.2017
Inarin kunta	25678	Veskonniemen laitteet	EMKR I	19.10.2017
amm.kal. Inari	14950	moottorikelkan hankinta	EMKR I	25.10.2017
amm.kal. Inari	8990	moottorikelkan hankinta	EMKR I	11.1.2018
amm.kal. Pello	4100	mönkijän telasarjan hankinta	EMKR I	12.2.2018
amm.kal. Inari	17328	rysien hankinta	EMKR I	16.3.2018
Amm.kal. Sodankylä	16321	moottorikelkan hankinta	EMKR I	22.3.2018
amm.kal. Inari	12467	moottorikelkan hankinta	EMKR I	5.4.2018
Amm.kal. Sodankylä	12096	rysien hankinta	EMKR I	12.4.2018
Amm.kal. Sodankylä	4353	rysien hankinta	EMKR I	25.4.2018
amm,kal. Inari	7000	rysien hankinta	EMKR I	26.4.2018
Inarin kunta	19250	nosturin hankinta	EMKR I	14.8.2018
amm.kal. Inari	42267	kalastussuojan rakentaminen	EMKR I	1.11.2018

Taulukko 2. Kalatalouden toimintaryhmän kiintiöstä rahoitetut hankkeet vuosina 2017 - 2018.

Hakija	Hankkeen nimi	Hankekuvaus	Toteutus- aika	kok. kustan- nukset	EMKR + kans. € / %
Kemijärven kaupunki	Kemijärven kaupallisten kalastajien omavalvontakoulutus	Hankkeessa annetaan aloittaville kalastajille yritys- ym. Koulutusta ja tehdään Riekkoniemen kalahallille omavalvontasuunnitelma laitoshyväksynnän hakemista varten.	10.6.- 31.12.2017	7 600,00	6 840,00 / 90%
Sodankylän kunta	Kalastajanpolku - uusien kalastajien saaminen Sodankylään	Hankkeessa tiedotetaan mahdollisuuksista aloittaa kaupallisen kalastajan ura Sodankylässä ja tehdään aloittaminen mahdollisimman helpoksi koulutuksen ja vanhojen kalastajien mukana työhön perehtymisen kautta.	1.7.2017- 31.12.2018	51 880,00	46 692,00 / 90%
Pohjoisimman Lapin Leader ry	Lapin elinkeinokalatalouden kehittämisen koordinointi 2018-2020	Kalatalouden toimintaryhmän kehittämisstrategian toteuttaminen	27.12.2017 - 31.12.2020	247 331,00	247331 / 100%
Pellon kehitys Oy	Miekojärven kalasataman laitteiden käytön ja kalan käsittelyn koulutus	Kalastajat koulutetaan käyttämään kalasataman uusia laitteita ja käsittelemään markknoitavat kalat oikein ja yhdenmukaisesti.	1.5.- 31.12.2018	4 000,00	3 600,00/ 90%
Saamelaisalueen koulutuskeskus	Opetusfilmien tekeminen Ylä-Lapin kaupallisen kalastuksen menetelmistä	Hankkeessa tehdään kuusi 10-15 min opetusfilmiä, joissa kuvataan kaupallisen kalastuksen keskeiset menetelmät ja ammattimainen kalankäsittely. Filmit tulevat olemaan kaikkien saatavilla.	1.4.2018- 31.12.2019	35 000,00	31 500 / 90%
Kemijärven kaupunki	Riekkoniemen kalahallin laitehankinnat: lisäarvon saaminen tuotteille ja työskentelyn helpottaminen	Hankkeessa hankitaan Kemijärven Riekkoniemen kalahalliin kalankäsittelylaitteet, jotka mahdollistavat mm. fileiden, massan ja pannukalan tekemisen.	19.3.- 30.9.2018	34 535,00	27 628 /80%